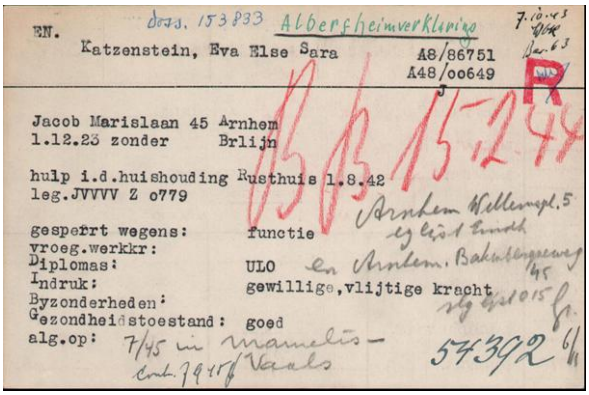
Eva Katzenstein

Eva Else Katzenstein is geboren op 1 december 1923 in Berlijn. Ze is de dochter van Carl Sigmund Katzenstein en Johanna Käthe Salinger. Ze heeft een broer Heinz (1920). Haar ouders scheiden voor 1933 en haar moeder hertrouwt met Ernst Leffmann. Haar biologische vader emigreert naar Israël. Moeder en stiefvader Ernst Leffmann vluchtten met Heinz en Eva in augustus 1933 naar Arnhem en gingen wonen op de Bakenbergseweg 45. Ernst begon een fabriek voor poetsextracten (NV Chemie Fox) aan de Nieuwe Kade.

Heinz ging naar de HBS aan de Schoolstraat en Eva in eerste instantie naar de lagere school aan de Brantsenstraat bij het station. In Arnhem worden Eva en Heinz lid van Scouting en zijn misschien hierdoor snel ingeburgerd. Ze genieten van schoolfeesten in Nijmegen waar ze op de fiets heengaan, van schoolfeesten van de HBS aan de Schoolstraat en van tweejaarlijkse dansfeesten van dansinstituut Wensink. Een paar ‘Indische’ vriendinnen van de kwekelingenschool met internaat maken Eva lid van hun hockeyclub en andersom komen de meisjes bij Eva thuis voor de gezelligheid. Haar broer ging als verkenner naar de Wereld Jamboree in Vogelenzang en werd in november 1938 scoutsleiding bij De Zwervers in Arnhem. Eva slaagde in juli 1940 voor het examen Mulo.

EN. Dossier 153833 Alb. Israëlietische Kliniek
Katzenstein, Eva Else Sara A8/86751 A48/00649
Jacob Marislaan 45 Arnhem
1.12.23 zonder Brlijn
hulp i.d.huishouding Rusthuis 1.8.42
leg.JVVVV Z 0779
gesperrt wegens: functie
vroeg.werkkr:
Diplomas: ULO
Indruk: gewillige,vlijtige kracht
Byzonderheden:
Gezondheidstoestand: goed
alg.op: 7/45 in Vaals

In 1942 krijgt Eva een sperre van de Joodsche Raad omdat ze hulp in de huishouding is in een bejaardenhuis in Arnhem aan de Marktstraat 5. Hierdoor hoeft ze niet direct naar Westerbork. Haar grootouders plegen in oktober 1942 zelfmoord omdat ze niet gedeporteerd willen worden. In december duikt ze onder bij de familie Van der Meulen. Ze moeten een keer verplaatsen in verband met huiszoeking en in oktober 1943 worden ze opgepakt. Ze gaan eerst naar kamp Westerbork en later naar concentratiekamp Bergen Belsen.

Toen de geallieerden het kamp naderden werden tussen 6 en 11 april 1945 drie goederentreinen volgeladen met in totaal ongeveer 6800 mensen. Eva vertrok op 11 april met de laatste van deze drie treinen en ze maakte een dertien dagen durende dwaaltocht van meer dan zeshonderd kilometer door delen van Duitsland die nog niet door de geallieerden bezet waren. Onderweg werd de trein regelmatig beschoten. Het transport kwam uiteindelijk op open spoor tot stilstand in Tröbitz, zo'n zestig kilometer ten noorden van Dresden omdat de Elsterbrug is opgeblazen. Op 23 april 1945 vonden oprukkende troepen van het Rode Leger de trein en bevrijdden de levende

gevangenen. Ze blijven in Tröbitz tot ze in juni 1945 door het Amerikaanse leger worden opgehaald en gerepatrieerd naar Nederland.

Haar broer duikt in de oorlog onder in Apeldoorn en overleefde de oorlog. Hij woonde als huisarts aan het Wilhelminapark in Apeldoorn.

Eva trouwde na de oorlog met Rudolf (Rudi) Numann. Zij woonden in Hengelo en kregen twee zonen. Eva was enige tijd bestuurlijk actief bij de padvindersgroep “De Bataven” in Hengelo. Ze overleed op 23 juni 2009 en haar man Rudi in 1991.

Meer informatie

bol.com | De stille slag | 9789075879209 | Margo Klijn | Boeken
Eva Else Katzenstein (1923 - 2009) - Genealogy (geni.com)
Heinz Katzenstein (1920 - 2006) - Genealogy (geni.com)
Eva Else Numann - Katzenstein † 23-06-2009 overlijdensbericht en condoleances
Katzenstein Eva – Spuren im Vest
Opkomst en Ondergang van De Marktstraat in Arnhem (marktstraat1944.nl)
De bevrijding van Apeldoorn, verteld door een evacue (exodushuissen.nl)
De padvindster, jrg 12, 1937, no. 3, 15-03-1937 » 15 maa 1937 - Pag. 12 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no. 11, 1938 » 1938-12 - Pag. 36 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no. 9, 1940 » 1940-10 - Pag. 24 | Delpher
Verloren transport - Wikipedia
Joods Monument Arnhem - Verhalen - Joodse Arnhemse scouts in de oorlog

Foto: Heinz Katzenstein en Eva Else Numann-Katzenstein, Arnhem 1937/1938, foto collectie Irene Katzenstein)

Arnhemsche courant » 04 jul 1940 - Art. 103 | Delpher
De nieuwe Nederlander » 14 feb 1947 - Art. 37 | Delpher

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.